

Tužilaštvo - Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine
Тужилаштво Босне и Херцеговине

Broj: T20 0 KTP 0012405 20
Sarajevo, 13.01.2021. godine

Na osnovu ovlaštenja iz člana 35. stav (2) tačka k) i člana 216. stav (4) Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (ZKP BiH) („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 3/03, 32/03, 36/03, 26/04, 63/04, 13/05, 48/05, 46/06, 76/06, 29/07, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09, 16/09, 93/09, 72/13, 65/18), rješavajući po pritužbi advokata Milorada P. Ivoševića iz Banja Luke, kao punomoćnika podnosioca krivične prijave Đukić Novaka, na naredbu Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj T20 0 KT 0012405 16 od 13.07.2020. godine o nesprovođenju istrage protiv Zečević Berke zbog krivičnog djela Davanje lažnog iskaza iz člana 235. stav (4) u vezi sa stavom (3) i stavom (1) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH) („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07), d o n o s i m:

R J E Š E N J E

Odbija se kao neosnovana pritužba na naredbu Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj T20 0 KT 0012405 16 od 13.07.2020. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine (dalje: Tužilaštvo) donio je 13.07.2020. godine naredbu o nesprovođenju istrage protiv Zečević Berke zbog krivičnog djela Davanje lažnog iskaza iz člana 235. stav (4) u vezi sa stavom (3) i stavom (1) KZ BiH, jer ne postoje osnovi sumnje da je prijavljeno lice učinilo navedeno krivično djelo.

Kancelariji tužioca dostavljena je, blagovremeno, dana 27.07.2020. godine pritužba advokata Milorada P. Ivoševića iz Banja Luke (u daljem tekstu: podnosilac pritužbe), kao punomoćnika podnosioca krivične prijave Đukić Novaka. Podnosilac pritužbe je najprije naznačio da postupajući tužilac nije preduzeo niti jednu radnju kojom bi provjerio navode krivične prijave. Nadalje, podnosilac pritužbe donesenu naredbu o nesprovođenju istrage smatra neosnovanom jer je isključivo zasnovana na spisima predmeta Suda Bosne i Hercegovine br. S1 1 K 015222 14 Krž, pritom ne cijeneći ključne dokaze koji su priloženi uz krivičnu prijavu, prije svega ekspertske nalaze međunarodno priznatih vještaka za datu oblast, a na osnovu toga se može nedvosmisleno utvrditi da je prijavljeni Zečević Berko dao lažan nalaz i mišljenje, tj. da je u postupku pred Sudom Bosne i Hercegovine dao iskaz koji je objektivno lažan, odnosno takav iskaz čija se sadržina ne poklapa sa realnim stanjem stvari, a niti je logičan i uopšte ostvarljiv. Podnosilac pritužbe ističe da su navodi iz krivične prijave bazirani na zvaničnoj dokumentaciji koja je bila prisutna tokom suđenja, a gdje je prijavljeni vještak imao dominantno mjesto, a iz svih navoda iz krivične prijave vidi se nesumnjiva činjenica da je lažno svjedočio, jer je sa namjerom, dakle sa direktnim umišljajem i krajnje tendenciozno sačinio i na Sudu Bosne i Hercegovine obrazlagao takav neistinit i nelogičan nalaz o

događajima koji su uzrokovali tragediju na trgu Kapija u Tuzli. Zbog svega navedenog, podnosilac pritužbe ističe da je postupajući tužilac u osporenoj naredbi o nesprovođenju istrage izveo pogrešan zaključak da u radnjama Zečević Berke ne postoji osnov sumnje da je počinio krivično djelo Davanje lažnog iskaza iz člana 235. stav (4) u vezi sa stavom (3) i stavom (1) KZ BiH.

Navodi podnosioca pritužbe nisu osnovani, iz slijedećih razloga:

Uvidom u predmet broj T20 0 KT 0012405 16 utvrđeno je da je spis predmeta formiran po zaprimanju krivične prijave Đukić Novaka protiv Zečević Berke zbog ranije navedenog krivičnog djela, podnesenoj preko punomoćnika - advokata Ivošević P. Milorada iz Banja Luke, Konstatinović Milorada iz Beograda, Bilić Slobodana iz Dervente i Simić Krstana iz Banja Luke. U krivičnoj prijavi je navedeno da je Zečević Berko, postupajući kao vještak, a po naredbi za vještačenje Tužilaštva Bosne i Hercegovine br. KT-RZ-169/07 od 27.11.2007. godine, u predmetu koji se vodio protiv Đukić Novaka pred Sudom Bosne i Hercegovine pod brojem X-KR-07/394, sa umišljajem, u svojstvu vještaka, u stanju uračunljivosti, svjestan svog djela, i da je to djelo zabranjeno, pri čemu je htio njegovo izvršenje, dao lažni iskaz na glavnom pretresu od 02.12.2008. godine, pred Sudom Bosne i Hercegovine, protivno pravilima nauke i struke, kao i KZ BiH, svjesno zanemarujući dokumentaciju predmeta i dokazni materijal koji mu je stavljen na raspolaganje, falsifikovao dokaze na koje se poziva, prikrivanjem i lažnim prikazivanjem činjenica, a sve u cilju prikrivanja pravih izvršilaca ovog krivičnog djela, odnosno stvarnih uzroka tragedije na trgu Kapija u Tuzli od 25.05.1995. godine, u 20:55 časova i dovođenja Suda u zabludu da je za isti odgovorna Vojska Republike Srpske, odnosno Đukić Novak, ovdje oštećeni, pa je na osnovu njegovog nalaza i mišljenja, kao i iskaza sa glavnog pretresa, sud u cjelosti zasnovao svoju pravosnažnu osuđujuću presudu, kojom je Đukić Novak, ovdje oštećeni, oglašen krivim zbog izvršenja krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. KZ SFRJ i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 20 godina, pa su na taj način za oštećenog Đukić Novaka nastupile osobito teške posljedice. Nakon što je postupajući tužilac ocijenio navode u krivičnoj prijavi, dokaze koje je Đukić Novak dostavio uz prijavu, a među kojim dokazima su i ekspertski izvještaj o tuzlanskom događaju od 25.05.1995. godine u 20:55 sačinjen od strane Komenda Jana, Jedlička Ludeka i Vitek Romana datiran iz 2015. godine, tehnička procjena sačinjena od strane Loren Pjera od 09.02.2016. godine, pregled zaključaka ekspertskeg mišljenja sačinjen od strane Šaron Josefa iz aprila 2016. godine, nalaz i stručno mišljenje po vještaku za oblasti požara, eksplozija i eksplozivnih havarija Anđelković-Lukić Mirjane iz 2014. godine, dopune istog mišljenja iz 2016. godine te ekspertizu materijalnog dejstva artiljerijskog TF projektila 130 mm sačinjenu od strane Tehničkog optnog centra iz Beograda 31.03.2010. godine, zatim, izvršio uvid u presude Suda Bosne i Hercegovine broj X-KR-07/394 od 12.06.2009. godine, broj X-KRŽ-07/394 od 06.04.2010. godine i broj S1 1 K 015222 14 Krž od 11.04.2014. godine, te nakon svestrane ocjene dokaza, izveo je zaključak kojim je utvrdio da ne postoje osnovi sumnje da je prijavljeno lice učinilo navedeno krivično djelo.

Postupajući tužilac je u osporenoj naredbi o nesprovođenju istrage pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje. Analizom dostavljene krivične prijave i dokumentacije uz prijavu, a u odnosu na prijavljeno krivično djelo nije se moglo doći do zaključka da postoji osnov sumnje da je Zečević Berko počinio krivično djelo za koja je prijavljen zbog toga što dostavljena dokumentacija predstavlja nezakonite dokaze, te kao takva na pruža nikakav osnov sumnje da je Zečević Berko počinio krivično djelo Davanje lažnog iskaza iz člana 235. stav (4) u vezi sa stavom (3) i stavom (1) KZ BiH.

Naime, dostavljeni ekspertski nalazi kao i nalazi i mišljenje vještaka Komenda Jana, Jedlička Ludeka, Vitek Romana, Loren Pjera, Šaron Josefa, Anđelković-Lukić Mirjane i Tehničkog optnog centra iz Beograda nisu zakoniti dokazi u smislu relevantnih odredbi ZKP BiH i na njima se ne može zasnivati odluka. Prema članu 96. stav (1) ZKP BiH pismenu naredbu za vještačenje izdaje tužilac ili Sud i u samoj naredbi se navode činjenice o kojima se vrši vještačenje. Iz okolnosti kojih su navedene u samoj krivičnoj prijavi, zbog toga što prilikom provođenja vještačenja od strane Komenda Jana, Jedlička Ludeka, Vitek Romana, Loren Pjera, Šaron Josefa, Anđelković-Lukić Mirjane i Tehničkog optnog centra iz Beograda bez tužilačke ili sudske naredbe nije postupljeno u skladu sa članom 96. stav (1) ZKP BiH, došlo je do kršenja odredbi koje uređuje način izdavanje naredbe za vještačenje, zbog čega se opravdano zaključuje da su ekspertski nalazi i nalazi i mišljenja pomenutih lica, nezakoniti dokazi. Ovakva ocjena predmetnih dokaza je, dakle, primarno vezana za nezakonitost ovih vještačenja kao radnje dokazivanja - konkretno za nepoštivanje člana 96. stav (1) ZKP BiH od strane podnosioca pritužbe. Na ovu situaciju su, dalje, u svemu primjenjive odredbe člana 10. stav (2) i (3) ZKP BiH. U stavu drugom ranije navedene odredbe je određeno da sud (a analogno tome i Tužilaštvo) svoju odluku ne može zasnovati na dokazima pribavljenim povredama ljudskih prava i sloboda propisanih ustavom i međunarodnim ugovorima koje je Bosna i Hercegovina ratifikovala niti na dokazima koji su pribavljeni bitnim povredama zakona o krivičnom postupku. Kako su ranije navedeni dokaz očigledno pribavljen uz bitne povrede člana 96. stav (1) ZKP BiH, to se bilo kakva odluka, pa i osporena naredba o nesprovođenju strage, na tom dokazu nije ni mogla zasnivat, a što je bilo pravilno odlučenje postupajućeg tužioca.

Opreza radi, izvršen je ponovan uvid u dostavljenu dokumentaciju sa ciljem utvrđivanja da li je možda postojala naredba za vještačenje pravosudnih organa Republike Srbije u postupku koji se pred Višim sudom u Beogradu vodi protiv osuđenog Đukić Novaka povodom zamolnice Suda Bosne i Hercegovine za pružanje međunarodne pravne pomoći - preuzimanja izvršenja krivične sankcije, međutim, utvrđeno da je ni pravosudni organi Republike Srbije nisu izdali nikakve naredbe za vještačenja, čime se potvrđuje zaključak o nezakonitosti navedenih dokaza.

Upuštajući se u ispitivanje zaključka da se u radnjama Zečević Berka ne ostvaruju elementi bića krivičnog djela iz člana 235. KZ BiH vrijedi početi od premise da je za utvrđenje osnova sumnje da je neko kao vještak u krivičnom postupku dao lažni iskaz neophodno dovesti u sumnju da je dao iskaz koji suprotan onome što se stvarno događalo, kao i da li je vještak bio subjektivno svjestan da govori neistinu i da je upravo to htio ili da je barem na to pristao. Da bi se utvrdilo da je iskaz vještaka suprotan onome što se stvarno događalo, treba navesti, a potom i dokazati postojanje činjenica koje su odlučne za donošenje odluke u postupku u kome vještak daje ovaj iskaz. Nadalje, iskaz mora biti objektivno i subjektivno neistinit. Objektivno je neistinit kad sadržaj iskaza ne odgovara stvarnosti. Subjektivno je neistinit kada je počinilac svjestan da daje lažan iskaz.

U tom smislu, postupajući tužilac je, provjeravajući objektivni uslov inkriminacije da li je prijavljeni Zečević Berko počinio krivično djelo iz člana 235. KZ BiH, pravilno zaključio da su iskaz vještaka Zečević Berka koji je dao na glavnom pretresu i sačinjeni nalaz i mišljenje koji se pred Sudom Bosne i Hercegovine vodio u predmetu protiv osuđenog Đukić Novaka bili su predmetom detaljne ocjene od strane prvostepenog vijeća Suda Bosne i Hercegovine, čije je zaključke potvrdilo i Apelaciono vijeće Suda Bosne i Hercegovine. Nalaz i mišljenje vještaka Zečevića, bio je predmetom ocjene u vezi sa nalazom i mišljenjem vještaka odbrane Đukić Novaka, Kostić Vlade, gdje je prvostepeno vijeće Suda Bosne i Hercegovine dalo detaljno obrazloženje zbog čega je u cjelosti poklonilo vjeru nalazu i mišljenju vještaka Zečevića.¹ U obrazloženju presude prvostepeno vijeće Suda Bosne i

¹ U tom smislu, pogledati presudu Suda Bosne i Hercegovine br. X-KR-07/394 od 12.06.2009. godine, str. 78-93.

Hercegovine je, između ostalog, navelo da je, nakon savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza pojedinačno i u vezi sa ostalim dokazima izvedenim na glavnom pretresu, utvrdilo činjenično stanje kao u izreci ranije citirane presude. Naime, prvostepeno vijeće je utvrdilo da je Đukić Novak u svojstvu komandanta Taktičke grupe Ozren Vojske Republike Srpske 25.05.1995. godine naredio artiljerijskom vodu koji mu je bio potčinjen, a koji je bio lociran na planini Ozren, opština Petrovo - širi rejon sela Panjik, da iz topova M 46 - kalibra 130 mm granatira grad Tuzlu, koja je Rezolucijom Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija broj 824 od 06.05.1993. godine proglašena zaštićenom zonom. Navodi se da su pripadnici artiljerijskog voda i izvršili tu naredbu ispalivši više artiljerijskih projektila na grad Tuzlu, od kojih je jedan artiljerijski projektil tipa OF-482 u 20:55 časova pogodio uži lokalitet centra grada zvani Kapija, usljed čije eksplozije je smrtno stradalo 71 lice, a više od 130 teže i lakše ranjeno.

Prvostepeno vijeće Suda Bosne i Hercegovine u obrazloženju presude je navelo na osnovu kojih dokaza je utvrdilo relevantne činjenice na osnovu kojih može van svake razumne sumnje zaključiti da je Đukić Novak odgovoran za počinjenje krivičnog djela za koje je oglašen krivim, gdje je nalaz i mišljenje Zečević Berka cijenjen kao dokaz koji je u cjelosti u skladu sa ostalim izvedenim dokazama koji utvrđuje krivicu Đukić Novaka za krivično djelo za koje je pravosnažno osuđen. Na ovom mjestu, a primjera radi, vrijedi navesti da se među dokaznom građom nalaze i dvije naredbe koje je potpisao osuđeni Đukić Novak na svom komandnom mjestu 25.05.1995. godine: T-131 (Naredba za referiranje komandanata, Komanda TG Ozren, komandant Novak Đukić str. pov. br. 01/231-1 od 25.05.1995. godine) i T-132 (Naredba jedinicama za obavještenje, Komanda TG Ozren, komandant Novak Đukić, str. pov. br. 01/232-3 od 24.05.1995. godine), a koje su takođe, značajan dio objektivne dokaze građe pomoću koje je van razumne sumnje utvrđena krivica osuđenog Đukić Novaka, a koje ujedno idu u prilog tvrdnji da je nalaz i mišljenje Zečević Berka objektivno tačan i u skladu sa pravilima struke.

Presudom Apelacionog vijeća Suda Bosne i Hercegovine broj X-KRŽ-07/394 od 06.04.2010. godine žalbe Tužilaštva i branioca osuđenog Đukić Novaka su odbijene i prvostepena presuda je u cijelosti potvrđena. Apelaciono vijeće Suda Bosne i Hercegovine je, ispitujući žalbene navode u pogledu pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, zaključilo da je prvostepeno vijeće Suda Bosne i Hercegovine, na osnovu provedenih dokaza, na pouzdan način utvrdilo sve odlučne činjenice na osnovu kojih je došlo do pravilnog zaključka da je osuđeni Đukić Novak svojim djelovanjem, ostvario sva zakonska obilježja krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz kog razloga nije našlo osnovanim žalbene navode osuđenog Đukić Novaka. Dakle, Apelaciono vijeće Suda Bosne i Hercegovine je potvrdilo tačnost utvrđenog činjeničnog stanja pravostepenog vijeća, ne nalazeći bilo kakva pogrešna utvrđenja u pogledu činjeničnih zaključaka koji su se odnosili na nalaz i mišljenje Zečević Berke.

Dakle, kod ovakvog stanja stvari, a suprotno navodima pritužbe, postupajući tužilac je pravilno utvrdio nepostojanje objektivnog uslova inkriminacije Zečević Berka u počinjenje krivičnog djela iz člana 235. KZ BiH. Kako navodi krivične prijave ne sadrže ni najmanji osnov sumnje, pa čak ni indicije, da je prijavljeni Zečević Berko bio svjestan da daje lažan iskaz, a imajući u vidu da su navodi pritužbe u ovom pogledu isključivo zasnovani na proizvoljnim stavovima Đukić Novaka iz njegovog viđenja kritičnog događaja, to je *prima facie* očigledno da ne postoji bilo kakva namjera prijavljenog Zečevića da lažno svjedoči na štetu Đukić Novaka, čime je neosnovan i ovaj pritužbeni navod.

Shodno svemu prethodno navedenom, utvrđeno je da je naredba o nesprovođenju istrage donesena u skladu sa odredbom člana 216. stav (3) ZKP i da je postupajući tužilac ispravno izveo zaključak da ne postoje osnovi sumnje da je prijavljeno lice učinilo krivično djelo koje je bilo predmetom krivične prijave.

Cijeneći sve naprijed navedene razloge, odlučeno je kao u izreci ovog rješenja.

**GLAVNI TUŽILAC
TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE**

Gordana Tadić

Gordana Tadić

Dostaviti:

1. Punomoćniku podnosioca pritužbe (advokat Milorad P. Ivošević, ul. Krajiških brigada br. 123, 78000 Banja Luka)
2. Pisarni Tužilaštva BiH
3. U spis Tužilaštva BiH, br. T20 0 KTP 0012405 20